Załącznik do rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia … 2026 r. (Dz. U. poz. …)

Narodowy Program Zdrowia na lata 2027–2036

I. Cel strategiczny Narodowego Programu Zdrowia

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2027–2036, zwanego dalej „NPZ”, jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Osiągnięcie tego celu wymaga zintensyfikowania działań mających na celu promowanie zdrowia oraz ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych. Wymaga to podjęcia kompleksowych, a także zgodnych z aktualną wiedzą naukową, interwencji w obszarze zdrowia publicznego, wszelkimi dostępnymi narzędziami.

II. Cele operacyjne NPZ i podmioty odpowiedzialne za ich realizację

Art. 3 i art. 4 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 149, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, podkreślają konieczność zapewnienia spójności działań w zakresie NPZ realizowanych przez organy władzy publicznej i współpracujące z nimi podmioty. Cele operacyjne, szczegółowe i zadania służące realizacji celu strategicznego określonego w NPZ muszą wspólnie przyczyniać się do ograniczania konsekwencji zdrowotnych wynikających z czynników możliwych do uniknięcia przez zmiany behawioralne. Populacje objęte zadaniami wskazanymi w NPZ oraz metody interwencji muszą być wybierane i przeprowadzane w sposób, który zapewnia, że będą niwelować nierówności w zdrowiu. Zadania będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.) oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z przepisami

ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411).

Cele operacyjne i szczegółowe obejmują:

1. **Zdrowe wybory –** wzmacnianie i tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu prozdrowotnych wyborów przez jednostki i populację
   1.1. Zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z używania tytoniu i wyrobów nikotynowych
   1.2. Zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z konsumpcji alkoholu
   1.3. Zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających ze stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych
   1.4. Zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z zachowań uzależniających (hazard, uzależnienie od nowych technologii, uzależnienie i nadużywanie cyberprzestrzeni i inne)
   1.5. Zmniejszenie rozpowszechnienia zjawiska uzależnień przez działania uniwersalne, selektywne i wskazujące
   1.6. Zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z nieprawidłowego stanu odżywienia i sposobu żywienia
   1.7. Zwiększenie poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z niedostatecznego poziomu aktywności ruchowej
   1.8. Przeciwdziałanie zakażeniom przenoszonym drogą płciową
2. **Zdrowe środowiska –** kształtowanie warunków zamieszkania, nauki i pracy sprzyjających zdrowiu jednostek i populacji
   2.1. Zmniejszenie wpływu czynników środowiskowych na zdrowie
   2.2. Zapobieganie wzrostowi obciążeń zdrowotnych wynikających z ekspozycji na ekstremalne temperatury i skutki zmian klimatu
   2.3. Zmniejszenie rozpowszechnienia chorób zawodowych i związanych z pracą
   2.4. Przeciwdziałanie lekooporności drobnoustrojów w środowisku, podmiotach leczniczych lub podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz sektorze rolno-spożywczym
3. **Zdrowie psychiczne –** tworzenie warunków sprzyjających utrzymaniu i poprawie zdrowia psychicznego na każdym etapie życia

3.1. Poprawa stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa przez działania informacyjno-promocyjne i profilaktyczne

3.2. Zmniejszenie liczby samobójstw i prób samobójczych

3.3. Ograniczenie zjawiska nadmiernego lub nieprawidłowego korzystania z technologii cyfrowych i cyberprzestrzeni

3.4. Poprawa stanu zdrowia psychicznego seniorów oraz wsparcie dla ich opiekunów

4. **Zadania wspierające –** wzmocnienie systemowych podstaw realizacji polityki zdrowia publicznego.

4.1. Podniesienie poziomu świadomości i kompetencji zdrowotnych społeczeństwa

4.2. Wzmocnienie systemowych podstaw zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych

4.3. Dostosowanie działań zdrowia publicznego do zmian demograficznych

4.4. Zapewnienie podstaw naukowych dla działań zdrowia publicznego

III. Realizacja zadań, tryb i wysokość finansowania

1. Zadania określone w ramach celów operacyjnych NPZ – jeżeli w NPZ nie wskazano, że będą to zadania powierzane przez odpowiedniego ministra będącego dysponentem środków – są zadaniami, które uznaje się za zadania własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, finansowane ze środków pozostających w ich dyspozycji.

2. Przy powierzaniu zadań z zakresu zdrowia publicznego, innych niż wskazane w ust. 1 i 3, stosuje się tryb konkursowy zawierania umowy na ich realizację lub tryb wnioskowy, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy. Umowy nie mogą być zawierane na okres dłuższy niż 5 lat.

3. Zadania powierzane do realizacji w trybie konkursowym lub wnioskowym, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy, są finansowane ze środków planowanych przez odpowiednich dysponentów części budżetowych lub w ramach rocznych planów finansowych państwowych funduszy celowych, o których mowa w art. 29 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.). Zadania powierzane do realizacji w trybie konkursowym lub wnioskowym, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy, mogą być też finansowane ze środków, o których mowa w art. 13 ustawy.

4. W przypadku zadań realizowanych przez jednostki podległe lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia w ramach celu szczegółowego 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 oraz 1.5, finansowanie odbywa się przez zwiększenie środków pozostających w dyspozycji tych podmiotów lub upoważnienie do dysponowania środkami Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (dofinansowanie w trybie konkursowym, chyba że wskazano inaczej). Jednostka podległa lub nadzorowana przez ministra właściwego do spraw zdrowia może opracować szczegółowy harmonogram realizacji zadań zgodnie ze zidentyfikowanymi priorytetami w zakresie profilaktyki i leczenia uzależnień, rehabilitacji oraz ograniczania szkód.

5. Zadania określone w NPZ powinny być realizowane we wskazanych latach.

6. Wysokość finansowania zadań powierzanych realizatorom w ramach celów operacyjnych NPZ ustala się w harmonogramach.

7. Zadania realizowane w trybie ciągłym przez okres dłuższy niż 3 lata podlegają ewaluacji na koniec każdego 3 roku realizacji, przez Radę do spraw Zdrowia Publicznego, o której mowa w art. 6 ustawy lub zespół roboczy, o którym mowa w art. 6 ust. 7 ustawy. Celem ewaluacji jest analiza skuteczności realizacji zadania w kontekście aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Realizator ma obowiązek przedstawić plan wdrożenia rekomendacji Rady do spraw Zdrowia Publicznego w kolejnych latach realizacji, jeśli takie zostały przedstawione.

IV. Skróty

Zastosowane w NPZ skróty oznaczają:

CeZ	Centrum e-Zdrowia
CIOP-PIB	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy
CMKP	Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego
CZSW	Centralny Zarząd Służby Więziennej
FRPH	Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych

FRKF	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej
FZSdU	Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów
GIS	Główny Inspektor Sanitarny
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IES	Instytut Ekspertyz Sądowych
IGiChP	Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc
IMiD	Instytut Matki i Dziecka
IMP	Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera w Łodzi
IPiN	Instytut Psychiatrii i Neurologii
IMW	Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie
JST	jednostki samorządu terytorialnego
KAS	Krajowa Administracja Skarbowa
KCAIDS	Krajowe Centrum do spraw AIDS
KCPU	Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
KGP	Komenda Główna Policji

KGR	Kolegium Lekarzy Rodzinnych
KGPSP	Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
KIF	Krajowa Izba Fizjoterapeutów
KLRwP	Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce
KPRM	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
KRRiT	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
MZ	minister właściwy do spraw zdrowia
MBPiZP	minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa
ME	minister właściwy do spraw energii
MF	minister właściwy do spraw finansów publicznych
MG	minister właściwy do spraw gospodarki
MGM	minister właściwy do spraw gospodarki morskiej
MGW	minister właściwy do spraw gospodarki wodnej
MŁ	minister właściwy do spraw łączności
MT	minister właściwy do spraw transportu
MON	Minister Obrony Narodowej

MSE	minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi
MI	minister właściwy do spraw informatyzacji
MK	minister właściwy do spraw klimatu
MKF	minister właściwy do spraw kultury fizycznej
MKiDN	minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego
MEN	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania
MP	minister właściwy do spraw pracy
MR	minister właściwy do spraw rolnictwa
MRR	minister właściwy do spraw rynków rolnych
MS	minister właściwy do spraw sprawiedliwości
MSWiN	minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki
MŚ	minister właściwy do spraw środowiska
MRD	minister właściwy do spraw rodziny
MSW	minister właściwy do spraw wewnętrznych
MRMNiE	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
MZS	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego

NCN	Narodowe Centrum Nauki
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
NIGRiR	Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher
NIL	Narodowy Instytut Leków
NILek	Naczelna Izba Lekarska
NIO-PIB	Narodowy Instytut Onkologii im Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy
NIZP PZH-PIB	Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy
NGO	organizacje pozarządowe
NSP	nowe substancje psychoaktywne
ORE	Ośrodek Rozwoju Edukacji
PDZ	Profilaktyczny Dom Zdrowia
PIF	Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna
PIS	Państwowa Inspekcja Sanitarna
PTGIP	Polskie Towarzystwo Ginekologów i Położników
PTS	Polskie Towarzystwo Suicydologiczne
PTNAIDS	Polskie Towarzystwo Naukowe AIDS

RCB	Rządowe Centrum Bezpieczeństwa
RPO	Rzecznik Praw Obywatelskich
RPP	Rzecznik Praw Pacjenta
SG	Straż Graniczna
STI	zakażenia przenoszone drogą kontaktów seksualnych
UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WIHE	Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii
WIML	Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej
WIM-PIB	Wojskowy Instytut Medyczny – Państwowy Instytut Badawczy
ŻW	Żandarmeria Wojskowa

V. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 1: Zdrowe wybory – wzmacnianie i tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu prozdrowotnych wyborów przez jednostki i populację.

Cel szczegółowy 1.1 Tytoń – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z używania tytoniu i wyrobów nikotynowych

Działania regulacyjne:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Ograniczanie dostępności fizycznej i ekonomicznej wyrobów tytoniowych i powiązanych*	*2027–2036*	*MZ, MF, MR, MRR,*	*zadanie własne*
2.	*Analiza informacji o składnikach w wyrobach tytoniowych i powiązanych*	*2027–2036*	*Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych*	*zadanie własne*
3.	*Egzekwowanie przepisów w zakresie obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych, produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz używania wyrobów tytoniowych i powiązanych*	*2027–2036*	*MZ, MF, MS, MSW, PIS, MON, KAS, Policja oraz SG, UOKiK, Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych*	*zadanie własne*
4.	*Ograniczenie przemytu i nielegalnej produkcji wyrobów tytoniowych i powiązanych*	*2027–2036*	*MF, MS, MSW, MON, KAS, Policja oraz SG*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Ułatwianie wychodzenia z uzależnienia od nikotyny, w tym przez popularyzację i zwiększanie dostępności oferty poradni pomocy palącym*	*2027–2036*	*JST, GIS, PIS* *NIO-PIB na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIO-PIB;*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;*

2.	*Podnoszenie wiedzy personelu medycznego w zakresie leczenia uzależnienia od nikotyny*	*2027–2036*	*CMKP, MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez MZ, JST*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;*
3.	*Zapewnienie dostępu do świadczeń specjalistycznych w zakresie leczenia uzależnienia od nikotyny*	*2027–2036*	*MZ, NFZ*	*zadanie własne*
4.	*Działania edukacyjne w zakresie profilaktyki antynikotynowej*	*2027–2036*	*JST, GIS, PIS* *NIO-PIB na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIO-PIB;*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Opracowanie metodologii cyklicznych, reprezentatywnych badań rozpowszechnienia korzystania z wyrobów tytoniowych i powiązanych oraz postaw społecznych wobec używania tych wyrobów*	*2027*	*MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Prowadzenie badań w zakresie używania wyrobów tytoniowych i powiązanych (z uwzględnieniem między innymi: skali zjawiska oraz postaw społeczeństwa na temat używania ww. wyrobów) we wszystkich grupach wiekowych*	*2028–2036*	*MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Ewaluacja skuteczności podejmowanych interwencji i działalności regulacyjnej*	*2029–2034*	*MZ;* *podmioty wybrane w drodze*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w*

			konkursów ogłaszanych przez MZ	*trybie konkursowym*

<u>Cel szczegółowy 1.2 Alkohol – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z konsumpcji alkoholu</u>

Działania regulacyjne:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu*	*2027–2036*	*MF, MG, JST, MZ, Policja, KRRiT, KCPU*	*zadanie własne*
2.	*Egzekwowanie przepisów w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych*	*2027–2036*	*MS, UOKiK, KRRiT, KAS prokuratura, Policja, SG, JST, MG, KCPU*	*zadanie własne*
3.	*Ograniczenie przemytu i nielegalnej produkcji lub odkażania alkoholu*	*2027–2036*	*MF, MS, MSW, MON, KAS, Policja oraz SG*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej*	*2027–2036*	*JST, KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

2.	*Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD*	*2027–2036*	*MZ, MSWiN, NFZ, JST, CMKP*	*zadanie własne*
3.	*Wdrożenie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie*	*2027–2036*	*MZ, NFZ, świadczeniodawcy udzielający świadczeń w ramach podstawowej opieki zdrowotnej*	*zadanie własne*
4.	*Prowadzenie działań w obszarze edukacji publicznej związanej ze szkodami wynikającymi z używania alkoholu*	*2027–2036*	*MZ, NFZ, GIS, JST, KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Monitorowanie poziomu i struktury spożycia alkoholu*	*2027–2036*	*GUS;*	*zadanie własne;*
2.	*Prowadzenie badań postaw społeczeństwa na temat spożycia alkoholu we wszystkich grupach wiekowych*	*2027–2036*	*GUS, KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
3.	*Ewaluacja skuteczności podejmowanych interwencji i działalności regulacyjnej*	*2027–2036*	*GUS, KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

Cel szczegółowy 1.3 Narkotyki – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających ze stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych

Działania regulacyjne:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Ograniczenie stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP*	*2027–2036*	*MZ, MRD, MSW, MS, GIS, PIS, MEN, MON, MI, IMP, IMW, KRRiT, media publiczne, JST, ORE, Policja, NIL, SG, KAS, PIF, ŻW, IES, KCPU*	*zadanie własne*
2.	*Ograniczenie podaży środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP*	*2027–2036*	*MSW, Policja, SG, MON, ŻW, MF, KAS, GIS, PIS*	*zadanie własne*
3.	*Kontrola obrotu substancjami psychoaktywnymi*	*2027–2036*	*MSW, Policja, SG, MON, ŻW, MF, KAS, GIS, PIS, GIF, NIL*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Zapewnienie osobom uzależnionym od opioidów równego dostępu do leczenia substytucyjnego na terenie całego kraju*	*2027–2036*	*MZ, KCPU oraz NFZ*	*zadanie własne*
2.	*Upowszechnianie programów terapeutycznych skierowanych do użytkowników przetworów konopi innych niż włókniste i osób uzależnionych od nich*	*2027–2036*	*KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

3.	*Upowszechnianie interwencji zapobiegających przedawkowaniom i zgonom związanym z używaniem opioidów*	*2027–2036*	*KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Prowadzenie badań postaw społeczeństwa na temat używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP*	*2027–2036*	*KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
2.	*Badania nowych substancji psychoaktywnych*	*2027–2036*	*GIS, MS, MSW*	*zadanie własne;*
3.	*Ewaluacja skuteczności podejmowanych interwencji i działalności regulacyjnej*	*2027–2036*	*KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

Cel szczegółowy 1.4 Uzależnienia behawioralne – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z zachowań uzależniających (hazard, uzależnienie od nowych technologii i inne)

Działania regulacyjne:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***

1.	*Weryfikacja adekwatności i skuteczności regulacji reklamy i promocji hazardu*	*2027–2036*	*MF, MI*	*zadanie własne*
2.	*Wprowadzenie regulacji chroniących małoletnich przed hazardem i grami online, w tym narażeniem na ich reklamę lub promocję*	*2027–2036*	*MF, MI*	*zadanie własne*
3.	*Egzekwowanie przepisów w zakresie reklamy i promocji gier hazardowych oraz ich dostępności dla małoletnich*	*2027–2036*	*MSW, KAS, UOKiK, KRRiT*	*zadanie własne*
4.	*Wprowadzenie skutecznych mechanizmów weryfikacji wieku użytkowników platform hazardowych*	*2027–2036*	*MI, MF, MSW, MS, Policja, KAS*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Podniesienie poziomu wiedzy dotyczącej problematyki zachowań uzależniających, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych*	*2027–2036*	*JST, IPiN, MON;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
2.	*Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień od nowych technologii*	*2027–2036*	*MZ, MI, MEN, MRD, MZS,*	*zadanie własne*
3.	*Poszerzanie i udoskonalanie oferty programów wczesnej interwencji, skierowanych do jednostek lub grup narażonych na czynniki ryzyka*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH))*

Działania wspierające:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Prowadzenie badań postaw społeczeństwa na temat zachowań uzależniających*	*2027–2036*	*KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
2.	*Analiza wpływu nowych technologii na zachowania uzależniające*	*2027–2036*	*KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
3.	*Ewaluacja skuteczności podejmowanych interwencji i działalności regulacyjnej*	*2027–2036*	*KCPU;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

Cel szczegółowy 1.5 Profilaktyka uzależnień – działania przekrojowe – zmniejszenie rozpowszechnienia zjawiska uzależnień przez działania uniwersalne, selektywne i wskazujące

Działania regulacyjne:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Standaryzacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w tym poprzez rozpowszechnienie systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego*	*2027–2030*	*KCPU, MZ, MEN, MNSW, IPiN, ORE*	*zadanie własne*
2.	*Akredytacja realizatorów profilaktyki*	*2027–2030*	*MZ, MEN, IPiN*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Promocja zdrowia, w tym edukacja, w zakresie negatywnych skutków używania substancji psychoaktywnych i zachowań uzależniających*	*2027–2036*	*MZ, MEN, ORE, MSW, MRD, MON, MS, JST, GIS, PIS, IPiN, NIO-PIB, KCAIDS, NFZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MS;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
2.	*Wsparcie JST w podejmowaniu skutecznych interwencji w zakresie używania substancji psychoaktywnych i zachowań uzależniających, w tym przez system rekomendacji*	*2027–2036*	*KCPU, AOTMiT, PIS*	*zadanie własne*
3.	*Profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna i wskazująca) oparta na dowodach naukowych*	*2027–2036*	*MZ, MEN, ORE, MSW, MRD, MON, MS, JST, GIS, PIS, IPiN, NIO-PIB, KCAIDS, NFZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MS;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
4.	*Edukacja kadr w zakresie profilaktyki i leczenia uzależnień, rehabilitacji i redukcji szkód*	*2027–2036*	*MZ, MSW, MON, MS, IPiN, NIO-PIB, JST, ORE;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

5.	*Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki opartych na dowodach naukowych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego*	*2027–2036*	*JST, ORE, IPiN, MS;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadania własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
6.	*Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo - wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i ich rodzin*	*2027–2036*	*MZ, MEN, MRD, MS, JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadania własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
7.	*Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy domowej*	*2027–2036*	*MSW, MS, MRD, MON, MZ, JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym(FRPH)*
8.	*Redukcja szkód, leczenie rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich*	*2027–2036*	*MZ, KCAIDS, NFZ, JST, MRD, MZS, Policja, prokuratura, NIZP PZH-PIB, RPP;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
9.	*Ułatwianie wychodzenia z uzależnienia, w tym przez popularyzację i zwiększanie dostępności oferty ogólnopolskiego telefonu zaufania oraz poradni internetowej*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***

1.	*Monitorowanie i badania sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania wyrobów tytoniowych i powiązanych, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu)*	*2027–2036*	*MZ, MEN, MSW, MON, MS, GIS, IPiN, NIO-PIB, JST, Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
2.	*Prowadzenie współpracy międzynarodowej dotyczącej zjawisk i problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i zachowań uzależniających*	*2027–2036*	*MZ, KCPU*	*zadanie własne*

<u>Cel szczegółowy 1.6 Żywienie – Zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z nieprawidłowego stanu odżywienia i sposobu żywienia</u>

Działania regulacyjne:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Tworzenie środowiska, w tym warunków organizacyjnych i ekonomicznych sprzyjającego prozdrowotnym wyborom żywieniowym*	*2027–2036*	*MZ, MF*	*zadanie własne*
2.	*Ograniczenie dostępności żywności ultraprzetworzonej (UPF)*	*2027–2036*	*MZ, MF, PZH*	*zadanie własne*
3.	*Określenie wymagań żywieniowych i grup środków spożywczych stosowanych przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach opieki do lat 3*	*2027–2029*	*MZ*	*zadanie własne*
4.	*Aktualizacja norm żywienia*	*2027–2036*	*NIZP PZH-PIB;* *WIHE na podstawie umowy zawartej z MON na wniosek*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

			WIHE	
5.	*Monitorowanie i aktualizacja standardu żywienia pacjentów w szpitalach*	*2027–2036*	*MZ*	*zadanie własne*
6.	*Realizacja prozdrowotnej polityki fiskalnej sprzyjającej walce z nadwagą i otyłością*	*2027–2036*	*MZ, MF*	*zadanie własne*
7.	*Wprowadzenie regulacji ograniczających reklamy produktów niezalecanych do nadmiernego spożycia, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży*	*2027–2036*	*KRRiT, MKiDN, MZ, MF, GIS*	*zadanie własne*
8.	*Wprowadzenie regulacji dotyczącej rodzaju żywności sprzedawanej w podmiotach leczniczych lub podmiotach wykonujących działalność leczniczą*	*2027–2036*	*MZ, GIS, NFZ*	*zadanie własne*
9.	*Wprowadzenie regulacji ograniczających reklamę suplementów diety*	*2027–2036*	*MZ, GIS, URPL, NIL, MKiDN*	*zadanie własne*
10.	*Wprowadzenie regulacji dotyczących odpowiedzialności platform internetowych za promowanie dezinformacji dotyczących zdrowia, w tym żywienia człowieka*	*2027–2036*	*CeZ, MI, MZ, NASK*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Prowadzenie Narodowego Centrum Edukacji Żywieniowej (NCEŻ), w tym podnoszenie wiedzy społeczeństwa na temat zasad zdrowego odżywiania i dokonywania prozdrowotnych wyborów konsumenckich*	*2027–2036*	*NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
2.	*Kształtowanie postaw prozdrowotnych, w tym upowszechnianie koncepcji Przedszkoli i Szkół Promujących*	*2027–2036*	*MEN, ORE;* *podmioty wybrane w drodze*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie*

	Zdrowie		*konkursu ogłaszanego przez MEN*	*konkursowym*
3.	*Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym tworzenie grup wsparcia dla osób z otyłością, w tym dzieci i młodzieży*	*2027–2036*	*JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
4.	*Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych w zakresie zdrowego odżywiania*	*2027–2036*	*MZ, NFZ, JST*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
5.	*Poprawa świadomości i stanu odżywienia służb mundurowych oraz pracowników cywilnych instytucji służb mundurowych*	*2027–2036*	*MSW* *KGP w ramach umowy z MSW zawartej na wniosek KGP;* *WIML w ramach umowy z MON zawartej na wniosek WIML,* *CZSW w ramach umowy z MS zawartej na wniosek CZSW;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MSW*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
6.	*Monitorowanie, wczesna diagnoza i interwencja w zakresie występowania nadwagi i otyłości oraz podwyższonego ciśnienia tętniczego krwi w populacji dzieci*	*2027–2036*	*IMiD na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek IMiD*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
7.	*Podniesienie poziomu wiedzy przez działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych*	*2027–2036*	*MZ, JST, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne oraz zadanie powierzane w trybie konkursowym*

8.	*Szkolenia dla realizatorów żywienia zbiorowego w jednostkach systemu oświaty oraz w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w zakresie zasad zdrowego żywienia*	*2027–2036*	*JST, CMKP;* *NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB, IMID w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IMiD;* *podmioty wybrane w ramach konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
9.	*Szkolenia różnych grup zawodowych w zakresie prawidłowego komponowania i realizacji diet eliminacyjnych, organizacji warunków przygotowywania posiłków oraz ograniczania ryzyka zanieczyszczeń krzyżowych*	*2029–2036*	*JST, CMKP, GIS;* *NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie własne;* *w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB,*
10.	*Przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej na rzecz propagowania niestygmatyzującej perspektywy zjawiska nadmiernej masy ciała z uwzględnieniem wiedzy na temat otyłości jako choroby i konsekwencji zdrowotnych nadmiernej masy ciała*	*2027–2036*	*MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Systematyczne analizy dotyczące praktyk etykietowania żywności oraz potrzeb konsumentów w tym zakresie*	*2027–2036*	*MZ, GIS;* *NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
2.	*Badanie preferencji konsumentów dotyczących wyborów żywieniowych, w tym przegląd i monitorowanie składu i*	*2027–2036*	*NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej*	*zadanie powierzane w trybie*

	wartości odżywczej wybranych produktów dostępnych na rynku w świetle aktualnych trendów żywnościowych i żywieniowych		*na wniosek NIZP PZH-PIB*	*wnioskowym*
3.	*Analiza krajowych inicjatyw na rzecz eliminacji izomerów trans kwasów tłuszczowych z żywności, w tym prowadzenie eBazy izomerów trans i jej aktualizacja*	*2027–2036*	*NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
4.	*Badanie sposobu żywienia i stanu odżywienia populacji Polski, z uwzględnieniem różnych grup wiekowych*	*2028–2029, 2034-2035*	*WIML w ramach umowy z MON zawartej na wniosek WIML;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym;*
5.	*Badanie dotyczące spożycia suplementów diety w różnych grupach populacyjnych z uwzględnieniem czynników wpływających na ich spożycie*	*2027, 2030, 2033, 2036*	*NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
6.	*Ocena stanu odżywienia jodem w wybranych grupach populacyjnych i przygotowanie rekomendacji służących eliminacji niedoboru jodu*	*2028–2030*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Cel szczegółowy 1.7 Aktywność fizyczna – zwiększenie poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z niedostatecznego poziomu aktywności ruchowej

Działania regulacyjne:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Analiza przepisów w celu zidentyfikowania barier prawnych w podejmowaniu aktywności fizycznej i wykorzystaniu niezbędnej infrastruktury*	*2027-2028*	*MKF, MBPiZP, MEN*	*zadanie własne*

2.	*Wdrożenie przepisów służących likwidacji barier i podniesieniu aktywności fizycznej*	*2029-2034*	*MKF, MBPiZP, MEN*	*zadanie własne*
3.	*Rozszerzenie badań bilansowych dzieci i młodzieży o badanie wydolności fizycznej*	*2027-2032*	*MZ, MEN*	*zadanie własne*
4.	*Wprowadzenie obowiązkowych zajęć fizycznych w nauczaniu przedszkolnym*	*2027-2036*	*MEN, MKF*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej dzieci i młodzieży*	*2027–2036*	*MKF, JST, KIF*	*zadanie własne;* *zadanie finansowane ze środków FRKF oraz FZSdU (będących w dyspozycji MKF)*
2.	*Promocja aktywności fizycznej w społeczeństwie ze szczególnym uwzględnieniem osób o niskiej aktywności ruchowej*	*2027–2036*	*MZ, MKF, KIF, NFZ, KLRw;* *JST w drodze konkursu ogłaszanego przez MKF*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Prowadzenie edukacji i działań zapobiegających wadom postawy wśród dzieci i młodzieży*	*2027–2036*	*MZ, MEN, KIF, NFZ, JST*	*zadanie własne*
4.	*Podniesienie poziomu aktywności fizycznej i sprawności wśród służb mundurowych*	*2027–2036*	*MSW;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MSW;* *WIML w ramach umowy z*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym;* *zadanie powierzone w trybie*

			MON zawartej na wniosek WIML; *CZSW w ramach umowy z MS zawartej na wniosek CZSW*	*wnioskowym*
5.	*Promowanie aktywności ruchowych na świeżym powietrzu wśród dzieci i młodzieży*	*2027–2036*	*MZ, MEN, MKF, KIF, NFZ, KLRwP;* *JST w drodze konkursu ogłaszanego przez MKF*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Ocena czynników mających wpływ na poziom aktywności fizycznej w różnych grupach, w tym:* *1. Przeprowadzenie badania populacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych o najniższej aktywności fizycznej* *2. Opracowanie rekomendacji*	*2027–2028* *2029*	*MKF;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MKF*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Opracowanie programu Recepta na Ruch służącemu promowaniu aktywności fizycznej w społeczeństwie*	*2027–2031*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Badania populacyjne aktywności fizycznej*	*2027 –2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MKF*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Cel szczegółowy 1.8 Przeciwdziałanie zakażeniom przenoszonym drogą płciową – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z

ryzykownych zachowań seksualnych

Działania regulacyjne:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Wdrożenie i realizacja Krajowej Strategii Zapobiegania Zakażeniom Przenoszonym Drogą Płciową*	*2027–2031*	*MZ, KCAIDS, GIS, NIZP PZH-PIB, NFZ, Urząd ds. Cudzoziemców, CZSW*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Budowanie świadomości społecznej, wiedzy i kompetencji w zakresie problematyki STI przez zapewnienie dostępu do informacji, edukacji świadczeń i usług (profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca) dla różnych grup społecznych i zawodowych*	*2027–2036*	*MEN, MŁ, MT, MON, MRD, MZS, MKF, MS, MSW, MSWiN, CZSW, KCAIDS, KCPU, PIS, GIS, JST, PTNAIDS, PTGIPN, NFZ; NGO;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KCAIDS*	*zadanie własne;* *zadanie powierzone w trybie konkursowym*
2.	*Prowadzenie poradnictwa i konsultacji dot. zakażeń STI za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych (w tym telefony wsparcia/zaufania, poradnie internetowe, aplikacje), dostosowanej do potrzeb odbiorców w różnym wieku*	*2027–2036*	*KCAIDS* *KCAIDS w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek KCAIDS;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KCAIDS*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzone w trybie konkursowym*
3.	*Koordynacja działań zapewniających dostęp do testowania*	*2027–2036*	*KCAIDS, JST;*	*zadanie własne;*

	w kierunku wybranych STI w punktach konsultacyjno-diagnostycznych (PKD) oraz promocja i wspieranie różnych form testowania, również poza PKD		*podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KCAIDS*	*zadanie powierzone w trybie konkursowym*
4.	*Działania na rzecz poprawy jakości i dostępności diagnostyki oraz opieki zdrowotnej dla populacji narażonych na zakażenie i zakażonych STI, w tym wspieranie działań z zakresu redukcji szkód zdrowotnych*	*2027–2036*	*MZ, CZSW KCAIDS, PIS, GIS, JST, PTNAIDS, NFZ,*	*zadanie własne*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Realizacja przekrojowych badań i analiz w obszarze przeciwdziałania zakażeniom przenoszonym drogą płciową*	*2027–2028, 2035–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Prowadzenie badań ewaluacyjnych dot. poziomu świadomości społecznej, wiedzy i kompetencji w zakresie problematyki STI*	*2029-2030, 2034-2035*	*KCAIDS* *KCAIDS w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek KCAIDS;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KCAIDS,*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzone w trybie konkursowym*
3.	*Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w oparciu o wytyczne krajowe i międzynarodowe oraz zadań i działań w zakresie STI, w tym prowadzenie badań i analiz oraz realizacja zobowiązań w zakresie sprawozdawczości wobec instytucji krajowych i międzynarodowych*	*2027–2036*	*MZ, KCAIDS, MEN, MŁ, MT, MON, MRD, MZS, MKF, MS, MSW, MSWiN CZSW, KCPU, PIS, GIS, NIZP PZH-PIB, JST, PTNAIDS, NFZ, podmioty lecznicze*	*zadanie własne*
4.	*Monitoring realizacji wdrażania Krajowej Strategii Zapobiegania Zakażeniom Przenoszonym Drogą Płciową*	*2027–2036*	*KCAIDS*	*zadanie własne*

VI. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Zdrowe środowiska – kształtowanie warunków zamieszkania, nauki i pracy sprzyjających zdrowiu jednostek i populacji.

Cel szczegółowy 2.1: Środowisko – zmniejszenie wpływu czynników środowiskowych na zdrowie

Działania regulacyjne:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Opracowanie i aktualizacja norm jakości powietrza w pomieszczeniach*	*2027–2030*	*MZ, GIS, NIZP PZH-PIB*	*zadanie własne*
2.	*Ocena adekwatności i aktualizacja przepisów regulujących higienę w środowisku nauczania*	*2027–2030*	*MZ, MEN, GIS, PIS*	*zadanie własne*
3.	*Aktualizacja systemu alertów o ryzyku zdrowotnym związanym z ekspozycją na wysokie stężenia zanieczyszczeń powietrza lub negatywnego bezpośredniego i pośredniego wpływu zmiany klimatu, w szczególności w przypadku wystąpienia zjawisk ekstremalnych*	*2027–2036*	*MK we współpracy z MZ, MEN, MZS, MRD, RCB*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Podnoszenie poziomu wiedzy dotyczącej wpływu na zdrowie czynników środowiskowych, takich jak zanieczyszczenia powietrza, hałas, zanieczyszczenia wody, szkodliwe oddziaływania substancji chemicznych i ich mieszanin*	*2027–2036*	*MZ, ME, MGM, MGW, MK, MSE, MŚ, Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych, IMP, IMW, GIS, PIS, JST, NIZP*	*zadanie własne*

			PZH-PIB	
2.	*Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych o skutkach zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza, w tym możliwych do podjęcia czynności zmniejszających ryzyko narażenia na wysokie stężenia pyłu zawieszonego i innych substancji w powietrzu, w szczególności skierowanych do dzieci, młodzieży, osób starszych i pracowników systemu ochrony zdrowia*	*2027–2036*	*MK we współpracy z MEN i MZ, GIOŚ*	*zadanie własne*
3.	*Aktualizacja systemu alertów o ryzyku zdrowotnym związanym z ekspozycją na wysokie stężenia zanieczyszczeń powietrza lub negatywnego bezpośredniego i pośredniego wpływu zmiany klimatu, w szczególności w przypadku wystąpienia zjawisk ekstremalnych*	*2027–2036*	*MK we współpracy z MZ, MEN, MZS, MRD, RCB*	*zadanie własne*
4.	*Zapewnienie dostępu do wody do picia (zdroje wodne) w budynkach użyteczności publicznej*	*2027–2036*	*MZ, MI, MON, MSW, MS, MEN, MNiSW*	*zadanie własne*
5.	*Realizacja działań edukacyjnych mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów medycznych i promowanie odpowiedzialnych praktyk środowiskowych w ochronie zdrowia.*	*2028-2030*	*MK we współpracy z MZ, MON, MSW;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Przeprowadzenie analizy dotyczącej korelacji między ekspozycją na hałas środowiskowy a zwiększoną zachorowalnością na choroby układu krążenia, zaburzeń snu oraz negatywnego wpływu na dobrostan psychiczny ludzi*	*2027–2030*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*

2.	*Ocena wpływu jakości powietrza na stan zdrowia z wykorzystaniem programów udostępnianych przez Światową Organizację Zdrowia AirQ+ lub CaRBonH*	*2027–2030*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Przeprowadzenie analizy i oceny w aspekcie potencjalnych zagrożeń dla zdrowia ludzi narażonych na emisję światłem, w tym opartym na technologii LED, w przestrzeni publicznej i w pomieszczeniach zamkniętych*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłoszonego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
4.	*Przeprowadzenie badań jakości powietrza w placówkach systemu oświaty*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłoszonego przez MZ*	*zadanie powierzone w trybie konkursowym*

Cel szczegółowy 2.2: Temperatura i zmiany klimatu – zapobieganie wzrostowi obciążeń zdrowotnych wynikających z ekspozycji na ekstremalne temperatury i skutki zmiany klimatu

Działalność regulacyjna:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Opracowanie podręcznika działań (protokołu postępowania) dla służb publicznych w razie wystąpienia zjawisk ekstremalnych / klęsk żywiołowych*	*2028 - 2029,2032 – 2033, 2035-2036*	*MSW;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*Zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie niwelowania skutków kryzysu klimatycznego oraz wpływu zmiany klimatu*	*2027–2037*	*KPRM, MZ, MK, MP, MSW, IMP;*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie*

	na zdrowie, bezpieczeństwo i wydajność pracowników		*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MK*	*konkursowym*
2.	*Opracowanie i prowadzenie kampanii informacyjnych i edukacyjnych dla różnych grup społecznych, pomagających w adaptacji do skutków zmiany klimatu*	*2027–2037*	*MK;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MK*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Analiza wpływu zmian klimatu, szczególnie fal upałów i ekstremalnych temperatur na zdrowie ludzi (w tym ryzyko zachorowań na choroby układu krążenia, neurologicznych – udaru mózgu) wraz z opracowaniem działań profilaktycznych i adaptacyjnych*	*2027–2031*	*MK;* *NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH – PIB;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ;*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Opracowanie strategii mitygacji zmian klimatu dla sektora ochrony zdrowia, ukierunkowanej na ograniczanie wpływu tego sektora na środowisko oraz zwiększenie jego odporności na zagrożenia klimatyczne*	*2027–2031*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Opracowanie strategii mitygacji zmian klimatu dla sektorów energetycznego, rolniczego i budowlanego, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zdrowia publicznego*	*2027–2031*	*MR, MRR, MI, MSE, MBPiZP*	*zadanie własne*

<u>Cel szczegółowy 2.3: Miejsce pracy – zmniejszenie rozpowszechnienia chorób zawodowych i związanych z pracą</u>

Działalność regulacyjna:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Aktualizacja wykazu czynników rakotwórczych w środowisku pracy*	*2027–2036*	*JST, KIF;* *IMP oraz IMW w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek danego instytutu oraz WIHE, w odniesieniu do służb mundurowych w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek WIHE, CIOP-PIB w ramach umowy z MP zawartej na wniosek CIOP-PIB*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
2.	*Standardy BHP w zakresie czynników biologicznych*	*2027–2036*	*JST, KIF;* *IMP oraz IMW w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek danego instytutu oraz WIHE, w odniesieniu do służb mundurowych w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek WIHE, CIOP-PIB w ramach umowy z MP zawartej na wniosek CIOP-PIB*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
3.	*Regulacje dotyczące ekspozycji na substancje chemiczne*	*2027–2036*	*JST, KIF;* *IMP oraz IMW w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek danego instytutu oraz WIHE, w odniesieniu do służb mundurowych w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek WIHE, CIOP-PIB w*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

			ramach umowy z MP zawartej na wniosek CIOP-PIB	

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Profilaktyka chorób zawodowych i związanych z pracą*	*2027–2036*	*JST, KIF;* *IMP oraz IMW w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek danego instytutu oraz WIHE, w odniesieniu do służb mundurowych w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek WIHE, CIOP-PIB w ramach umowy z MP zawartej na wniosek CIOP-PIB*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
2.	*Wzmocnienie zdrowia pracujących i służb mundurowych*	*2027–2036*	*JST, KIF;* *IMP oraz IMW w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek danego instytutu oraz WIHE, w odniesieniu do służb mundurowych w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek WIHE, CIOP-PIB w ramach umowy z MP zawartej na wniosek CIOP-PIB*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
3.	*Programy promocji zdrowia w miejscu pracy*	*2027–2036*	*JST, KIF;* *IMP oraz IMW w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek danego instytutu*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

			oraz WIHE, w odniesieniu do służb mundurowych w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek WIHE, CIOP-PIB w ramach umowy z MP zawartej na wniosek CIOP-PIB	

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Prowadzenie baz danych dotyczących występowania czynników rakotwórczych i mutagennych w miejscu pracy, Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych oraz Krajowego Rejestru Czynników Biologicznych*	*2027–2036*	*IMP w ramach umowy zawartej z MZ na wniosek IMP*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
2.	*Monitorowanie zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w miejscu pracy*	*2027–2036*	*IMP w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IMP*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
3.	*Prowadzenie monitoringu oceniającego ekspozycję na związki chemiczne w środowisku pracy i służby żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz w środowisku zamieszkania*	*2027–2036*	*WIHE w ramach umowy z MZ na wniosek WIHE*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

<u>Cel szczegółowy 2.4: Lekooporność drobnoustrojów (One Health) - przeciwdziałanie lekooporności</u>

Działalność regulacyjna:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Opracowanie krajowego planu działania przeciw*	*2027*	*MZ*	*zadanie własne*

	lekooporności			
2.	*Przegląd regulacji dotyczących stosowania antybiotyków w sektorze rolno-spożywczym*	*2027–2030*	*MR, MRR, MZ, GIF, GIS, IJHARS, IW*	*zadanie własne*
3.	*Opracowanie wytycznych i standardów stosowania antybiotyków w podmiotach leczniczych lub podmiotach wykonujących działalność lecznicza*	*2027–2030*	*MZ, NIL, GIF, NFZ*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Podnoszenie świadomości, poziomu wiedzy i kompetencji w zakresie problematyki lekooporności przez zapewnienie dostępu do informacji, edukacji i usług oraz prowadzenie szkoleń dla różnych grup społecznych i zawodowych*	*2027–2030*	*MZ, MR, MRR, MON, PIS, NIL;* *NIZP PZH-PIB oraz NIL na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIL, NIZP PZH-PIB na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
2.	*Poprawa bezpieczeństwa opieki zdrowotnej, w tym kształtowanie postaw i umiejętności personelu medycznego, dotyczących metod sterylizacji, dekontaminacji i dezynfekcji*	*2027–2036*	*MZ, MON, GIS, PIS, NIL, NIZP PZH-PIB*	*zadanie własne*
3.	*Szkolenia różnych grup zawodowych w zakresie lekooporności*	*2027–2031*	*MZ, MR, MRR, MON, PIS, NIL;* *NIZP PZH-PIB oraz NIL na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIL, NIZP PZH-PIB na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

Działania wspierające:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Działalność badawcza we współpracy z instytucjami międzynarodowymi w zakresie lekooporności u drobnoustrojów w Polsce*	*2027–2036*	*NIL, NIZP PZH-PIB*	*zadanie własne*
2.	*Monitorowanie skutków i ewaluacja wdrożenia krajowego planu działania na rzecz lekooporności*	*2027–2036*	*MZ, NIL*	*zadanie własne*
3.	*Monitorowanie lekooporności u drobnoustrojów w Polsce*	*2027–2036*	*NIL*	*zadanie własne*

VII. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 3: Zdrowie psychiczne – tworzenie warunków sprzyjających utrzymaniu i poprawie zdrowia psychicznego na każdym etapie życia

Cel szczegółowy 3.1: Promocja zdrowia psychicznego i profilaktyka zaburzeń psychicznych – poprawa stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa przez działania informacyjno-promocyjne i profilaktyczne

Działalność regulacyjna:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Opracowanie, aktualizacja i upowszechnienie rekomendacji dla szkół i uczelni, skierowanych do uczniów, studentów, oraz kadry pedagogicznej w zakresie promocji zdrowa psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych*	*2027–2036*	*MSWiN, MEN;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MEN*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

2.	*Opracowanie, aktualizacja i upowszechnienie rekomendacji dla jednostek podległych i nadzorowanych, kadry tych jednostek, jak również grup zawodowych (m.in.: policjanci, żołnierze, sędziowie) w zakresie promocji zdrowa psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych*	*2027–2036*	*MS, MSW, MON;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MSW*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Wspieranie współpracy międzysektorowej w obszarze zdrowia psychicznego*	*2027–2036*	*MZ, MS, MSW, JST, MEN, MSWiN, MON, MP, MRD*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych mających na celu podniesienie wiedzy z zakresu zdrowia psychicznego oraz rozwijanie czynników chroniących w obszarze zdrowia psychicznego*	*2027–2036*	*JST, MZ, IPiN, MSWiN, MON, MEN, MS, MSW;* *WIML na podstawie umowy zawartej na wniosek WIML;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ,* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MEN,* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MS;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MSW;*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Prowadzenie centrum wsparcia dla dzieci i młodzieży w*	*2028–2036*	*podmioty wybrane w drodze*	*zadanie powierzane w trybie*

	kryzysie psychicznym		*konkursu ogłaszanego przez MZ*	*konkursowym*
3.	*Prowadzenie centrum wsparcia dla osób dorosłych w kryzysie psychicznym, w tym dla służb mundurowych i ratowniczych oraz ich rodzin*	*2028–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
4.	*Podniesienie kompetencji kadr medycznych i innych specjalistów uczestniczących w realizacji działań profilaktycznych w zakresie zdrowia psychicznego*	*2027–2036*	*MZ, CMKP;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
5.	*Wsparcie zdrowia psychicznego migrantów*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
6.	*Realizacja zadań na rzecz przeciwdziałania skutkom zdrowotnym przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
7.	*Zwiększenie odporności służb mundurowych i pracowników cywilnych, ratowników medycznych i innych pracowników systemu ochrony zdrowia na sytuacje stresowe, w tym zachowania agresywne*	*2027–2036*	*MZ, CMKP;* *KGP i KGPSP w ramach umowy zawartej z MSW na wniosek KGP i KGPSP;* *WIML, WIM-PIB w ramach umowy zawartej z MON na wniosek WIML, WIM-PIB*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***

1.	*Podniesienie efektywności zadań z zakresu profilaktyki, w tym:* – *monitorowanie realizowanych zadań w obszarze celu operacyjnego* – *ewaluacja skuteczności i przygotowanie rekomendowanej listy programów i katalogu dobrych praktyk w zakresie ochrony zdrowia psychicznego*	*2027–2036* *2029*	*IPiN na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek IPiN*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
2.	*Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań (Ezop III) wraz z rekomendacjami*	*2027–2036*	*IPiN na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek IPiN*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
3.	*Organizacja wojewódzkich warsztatów dotyczących tworzenia regionalnych sieci współpracy na rzecz zdrowia psychicznego z udziałem przedstawicieli ochrony zdrowia, oświaty, opieki społecznej i systemu sprawiedliwości*	*2029–2034*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Cel szczegółowy 3.2: Zapobieganie samobójstwom – zmniejszenie liczby samobójstw i prób samobójczych

Działalność regulacyjna:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Rozwijanie odpowiedzialnej polityki informacyjnej na temat zachowań samobójczych oraz czynników ryzyka i czynników chroniących z nimi związanych, w tym monitorowanie mediów, stosowanie zaleceń specjalistów (np. suicydologów, specjalistów zdrowia publicznego) w opracowywaniu materiałów informacyjnych i innych przekazów o charakterze medialnym przez instytucje publiczne oraz media publiczne*	*2027–2036*	*MZ, MRD, MZS, MSW, KRRiT, MEN, MSWiN, MON, JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

2.	*Ograniczanie fizycznego dostępu do metod wykorzystywanych do dokonania samobójstw w celu zmniejszenia liczby zachowań samobójczych we wszystkich grupach wiekowych, w tym wspieranie inicjatyw mających na celu poprawę bezpieczeństwa w różnych obiektach, np. mostach, wiaduktach, w obszarze infrastruktury kolejowej (w szczególności. stacje kolejowe, przejazdy, perony) i budynkach, a także podejmowanie racjonalnych działań w obszarze dostępności leków (OTC), środków medycznych i innych toksycznych substancji chemicznych wykorzystywanych w celach samobójczych*	*2027–2036*	*MBPiZP, MSW, MI, MZ, JST, Naczelna Izba Aptekarska*	*zadanie własne*
3.	*Opracowanie (przy udziale suicydologów i specjalistów zdrowia publicznego), aktualizacja, upowszechnianie i monitorowanie wdrażania standardów postępowania w przypadku ryzyka zachowań samobójczych skierowanych do adekwatnych grup osób i instytucji*	*2027–2036*	*MZ, MEN, MRD, MZS, MS, MSW, MRMNiE, MON, PTS;* *IPiN w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IPiN*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Opracowanie, wdrażanie i ewaluacja programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej ukierunkowanych na zapobieganie zachowaniom samobójczym, dostosowanych do potrzeb różnych populacji*	*2027–2036*	*MZ, MEN, PTS, KCPU, ORE oraz MSW, MON, MS we współpracy z IPiN w odniesieniu do służb mundurowych i osób osadzonych, JST;* *IPiN w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IPiN;* *podmioty wybrane w drodze*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzane w trybie*

			konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU	*konkursowym (FRPH)*
2.	*Zapewnienie dostępu do pomocy w kryzysie psychicznym przez dostęp do konsultacji za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych (w tym telefony wsparcia i zaufania, poradnie internetowe, infolinie i linie wsparcia), dostosowanej do potrzeb osób w różnym wieku*	*2027–2036*	*MZ, MSW, MON, MEN, MRD, MZS, MI, JST;* *IPiN w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IPiN*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
3.	*Zwiększenie kompetencji pracowników ochrony zdrowia, pracowników oświaty, pomocy społecznej, służb mundurowych, osób duchownych i innych grup zawodowych, w zakresie wczesnego wykrywania symptomów zachowań samobójczych oraz podejmowania interwencji wobec osób przejawiających zachowania samobójcze*	*2027–2036*	*MZ, MRD, MZS, MP, MS, MSW, MR, MNiE, MON, ORE, JST;* *IPiN w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IPiN;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MEN*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
4.	*Zwiększenie kompetencji przedstawicieli środków masowego przekazu, w szczególności dziennikarzy, redaktorów, sekretarzy redakcji, wydawców w zakresie prowadzenia odpowiedzialnej polityki informacyjnej dot. zachowań samobójczych*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, zachowań samobójczych, postaw społecznych*	*2027–2036*	*MZ, MS, MSW, KGP, MON;* *IPiN w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IPiN*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

2.	*Prowadzenie działalności naukowo-badawczej, w tym prowadzenie badań ukierunkowanych na monitorowanie zachowań samobójczych w różnych populacjach, z uwzględnieniem metod dokonywania zamachów samobójczych, a także prowadzenie badań ukierunkowanych na identyfikację nowych i monitorowanie znanych czynników ryzyka i czynników chroniących, w tym kontynuowanie badań w zakresie wpływu mediów na zachowania samobójcze*	*2027–2036*	*MZ, PTS, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz MSW, MON, MEN, NCN;* *IPiN w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IPiN*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
3.	*Koordynacja działań na rzecz zapobiegania zachowaniom samobójczym określonych w Programie, z uwzględnieniem możliwości prowadzenia Biura ds. Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym*	*2027–2036*	*IPiN na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek IPiN*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

<u>Cel szczegółowy 3.3: Higiena cyfrowa – ograniczenie zjawiska nadmiernego lub nieprawidłowe korzystania z technologii cyfrowych i cyberprzestrzeni</u>

Działalność regulacyjna:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Standardy bezpieczeństwa cyfrowego dla małoletnich*	*2027–2036*	*MI, MEN, MZ, KCPU, ORE, MS, MSWiA, NASK, Policja, RPD*	*zadanie własne*
2.	*Regulacje dotyczące czasu ekranowego w placówkach edukacyjnych*	*2027–2036*	*MEN, ORE, RPD*	*zadanie własne*
3.	*Ochrona danych osobowych, w tym wizerunku, nieletnich w środowisku cyfrowym*	*2027–2036*	*UODO, MI, RPD, MS, MSWiA, Policja*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Działania informacyjno-edukacyjne i profilaktyczne w zakresie higieny cyfrowej i bezpiecznego korzystania z nowych technologii*	*2027–2036*	*MI, KCPU, MEN, ORE, MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU,* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MEN*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH);* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (pedagodzy, psycholodzy, nauczyciele) i rodziców oraz wydawanie publikacji mających na celu zwiększanie wiedzy tych osób*	*2027–2036*	*MI, KCPU, MEN, ORE;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

Działania wspierające:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Badania dotyczące problemowego korzystania z technologii cyfrowych*	*2027–2036*	*KCPU, MEN, ORE, MI;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*
2.	*Monitorowanie skali zjawiska nadużywania technologii cyfrowych*	*2027–2036*	*KCPU, MEN, ORE, MI;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH)*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie*

			ogłaszanych przez KCPU	*konkursowym (FRPH)*
3.	*Analiza wpływu mediów społecznościowych na zdrowie psychiczne*	*2027–2036*	*KCPU, MEN, ORE, MI;* *podmioty wybrane w drodze konkursów (FRPH) ogłaszanych przez KCPU*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym (FRPH)*

<u>Cel szczegółowy 3.4: Zdrowie psychiczne osób starszych – poprawa stanu zdrowia psychicznego seniorów oraz wsparcie dla ich opiekunów</u>

Działalność regulacyjna:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Regulacje dotyczące wsparcia psychicznego opiekunów nieformalnych osób starszych*	*2027–2036*	*MZ we współpracy z NFZ, MZS*	*zadanie własne*
2.	*Standardy profilaktyki zaburzeń poznawczych*	*2027–2036*	*MZ we współpracy z towarzystwami naukowymi*	*zadanie własne*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Programy aktywizacji społecznej seniorów*	*2027–2036*	*MZS, MR, MKiDN, MKF, Pełnomocnik Rządu do spraw Polityki Senioralnej, MR, MKiDN, MKF, Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Senioralnej;*	*zadanie własne;* *zadanie powierzone w trybie konkursowym*

			podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZS	
2.	*Podnoszenie kompetencji kadry opieki zdrowotnej i społecznej w obszarze komunikacji oraz zdrowia psychicznego seniorów, w tym osób z chorobami otępiennymi*	*2027–2036*	*MZ, MZS;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ i MZS*	*zadanie własne;* *zadanie powierzone w trybie konkursowym*
3.	*Grupy wsparcia dla opiekunów osób z demencją*	*2027–2036*	*MZ, JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, JST*	*zadanie własne;* *zadanie powierzone w trybie konkursowym*
4.	*Programy przeciwdziałania izolacji społecznej seniorów*	*2027–2036*	*MZS, MR, MKiDN, MKF, Pełnomocnik Rządu do spraw Polityki Senioralnej, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZS, MR, MKiDN, MKF, Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Senioralnej*	*zadanie własne;* *zadanie powierzone w trybie konkursowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Ewaluacja programów wsparcia psychicznego dla osób starszych*	*2027–2036*	*MZ;* *IPiN na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek IPiN*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

VIII. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 4: Zadania wspierające – wzmocnienie systemowych podstaw realizacji polityki zdrowia publicznego

<u>Cel szczegółowy 4.1: Popularyzacja profilaktyki i kompetencje zdrowotne (health literacy) – podniesienie poziomu świadomości zdrowotnej społeczeństwa</u>

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Rozwój portalu pacjent.gov.pl oraz Internetowego Konta Pacjenta jako wiarygodnego źródła informacji i platformy promocji działań podejmowanych w ramach NPZ*	*2027–2036*	*MZ, NFZ, CeZ, RPP*	*zadanie własne*
2.	*Działania na rzecz podnoszenia zgłaszalności do programów profilaktycznych i szczepień obowiązkowych, w tym:* *1. analiza skuteczności realizowanych interwencji zdrowia publicznego w ramach poszczególnych celów operacyjnych* *2. opracowanie rekomendacji służących podnoszeniu jakości programów i zgłaszalności* *3. opracowanie i publikowanie treści promocyjnych, edukacyjnych służących promocji zdrowia i programów profilaktycznych*	*2027–2036*	*MZ, NFZ, JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Kampanie promujące zdrowy styl życia - szeroka interwencja populacyjna łącząca promocję zdrowia z budowaniem health literacy, w tym programy dla różnych*	*2027–2036*	*MZ, IPiN, NIO-PIB, NIZP-PZH-PIB, CMKP, GIS, PIS*	*zadanie własne*

	grup - dostosowane do potrzeb dzieci, seniorów, osób z niższym wykształceniem			
4.	*Szkolenia personelu medycznego - wzmocnienie komunikacji z pacjentem i zdolności do walki z dezinformacją*	*2027–2036*	*MZ, NFZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Badania poziomu kompetencji zdrowotnych społeczeństwa*	*2028–2036*	*MZ, NFZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Monitorowanie dezinformacji w ochronie zdrowia*	*2027–2036*	*NASK, MI, MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Ocena skuteczności interwencji edukacyjnych*	*2027–2036*	*MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Cel szczegółowy 4.2: Ochrona przed chorobami zakaźnymi – wzmocnienie systemowych podstaw zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Prowadzenie portalu informacyjnego szczepienia.info dotyczącego szczepień ochronnych – działania promocyjne i popularyzacyjne w obszarze szczepień ochronnych ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku szczepień w Polsce*	*2027–2036*	*NIZP PZH-PIB, w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
2.	*Działania promocyjne i edukacyjne szczepień ochronnych w Polsce*	*2027–2036*	*GIS, PIS, RPP, NIL, NILek, NIPiP;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Budowanie świadomości społecznej, wiedzy i kompetencji w zakresie gruźlicy*	*2027–2036*	*GIS;* *IGiChP na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek IGiChP*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

<u>Cel szczegółowy 4.3: Wyzwania demograficzne – dostosowanie działań zdrowia publicznego do zmian demograficznych</u>

Działalność regulacyjna:

Lp.	*Nazwa zadania*	*Okres realizacji*	*Realizator*	*Tryb realizacji*
1.	*Opracowanie skoordynowanego systemu informacji na temat dostępnych form opieki długoterminowej w ramach systemów ochrony zdrowia i pomocy społecznej*	*2027–2028*	*KPRM, MZ, MRD, MZS, NFZ, JST, NIGRiR;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

			MZ	
2.	*Przygotowanie i upowszechnienie wytycznych dla samorządów dotyczących tworzenia przestrzeni przyjaznych dla chorych z zaburzeniami otępiennymi*	*2027–2028*	*MZ, MRD, MZS, NIZP PZH-PIB, JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KPRM*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Przygotowanie i upowszechnienie praktycznych informacji dotyczących kwestii prawnych istotnych dla osób z chorobami otępiennymi i ich opiekunów*	*2029*	*KPRM, RPO, RPP, MZ, NGO;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez MS*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
4.	*Opracowanie i upowszechnienie wytycznych dotyczących projektowania przestrzeni wewnętrznych dla osób z zaburzeniami otępiennymi*	*2027–2028*	*NIZP PZH-PIB na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
5.	*Opracowanie oraz udostępnienie informatora na temat form wsparcia dla osób z chorobami otępiennymi i ich opiekunów, dostępnych w szczególności w ramach systemów opieki zdrowotnej i pomocy społecznej*	*2027–2028*	*KPRM, MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KPRM*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
6.	*Przygotowywanie rekomendacji na temat działań wspierających prewencję chorób otępiennych dla jednostek samorządu terytorialnego i organizacji aktywności lokalnej (Koła Gospodyń Wiejskich, Lokalne Grupy Działania)*	*2028*	*KPRM, MZ, MR;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KPRM*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
7.	*Opracowanie wytycznych dla placówek pobytu dziennego dla osób starszych dotyczące zajęć aktywizujących, zmniejszających ryzyko wystąpienia zaburzeń otępiennych*	*2028*	*KPRM, MRD, MZS, MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KPRM*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

8.	*Przygotowywanie materiałów metodycznych dla Uniwersytetów Trzeciego Wieku w zakresie profilaktyki demencji (konspekty, scenariusze zajęć, plany ćwiczeń, materiały pomocnicze itp.)*	*2027*	*podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez KPRM*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
9.	*Prowadzenie konsultacji dotyczących planowania, doskonalenia działań, oceny przebiegu i efektów programów zarządzania zdrowiem starzejących się pracowników dla profesjonalistów służby medycyny pracy*	*2027–2031*	*IMP w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IMP*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

Interwencje zdrowia publicznego:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Promowanie zachowań prozdrowotnych wśród seniorów, w tym aktywności fizycznej i przestrzegania zaleceń terapeutycznych*	*2027–2036*	*MZ, JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, JST*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Przygotowywanie i przeprowadzanie kampanii edukacyjno-informacyjnych na temat zaburzeń otępiennych, w tym choroby Alzheimera*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
3.	*Przygotowanie materiałów informacyjnych dla przedstawicieli zawodów niemedycznych na temat objawów chorób otępiennych i zasad komunikacji z osobami chorymi*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MSW i UOKIK*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
4.	*Przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń on-line dla przedstawicieli zawodów niemedycznych, w tym przedstawicieli służb mundurowych, na temat zaburzeń otępiennych*	*2027–2036*	*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MSW i MI*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*

5.	*Podniesienie poziomu wiedzy pacjentów na temat modyfikowalnych czynników ryzyka wystąpienia zaburzeń otępiennych oraz możliwych do podjęcia działań profilaktycznych ukierunkowanych na zdrowie mózgu przez publikacje internetowe i upowszechnienia konspektu informacyjnego dla pacjentów*	*2027–2036*	*MZ, NIGRiR;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
6.	*Podniesienie świadomości i poziomu wiedzy na temat modyfikowalnych czynników ryzyka wystąpienia zaburzeń otępiennych oraz możliwych do podjęcia działań profilaktycznych ukierunkowanych na zdrowie mózgu przez działania informacyjno-edukacyjne on-line*	*2027–2036*	*NFZ, NIZP PZH-PIB, JST;* *IPiN w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IPiN;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie wnioskowym;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
7.	*Przygotowanie i organizacja szkoleń dla pracowników pomocy społecznej dotyczących zasad udzielania wsparcia osobom z zaburzeniami otępiennymi oraz ich opiekunom nieformalnym*	*2027–036*	*MRD, MZS, KPRM, JST;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MRD*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*
8.	*Podnoszenie poziomu wiedzy na temat zasad unikania skutków polipragmazji u osób starszych*	*2027–2036*	*NFZ*	*zadanie własne*
9.	*Podnoszenie poziomu wiedzy opiekunów nieformalnych na temat chorób związanych z wiekiem oraz zasad właściwej opieki nad osobami starszymi*	*2027–2036*	*MZ;* *podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, JST*	*zadanie własne;* *zadanie powierzane w trybie konkursowym*

Działania wspierające:

Lp.	***Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Badania dotyczące stanu zdrowia osób starszych i współpraca międzynarodowa w zakresie zdrowia osób*	*2027–2036*	*MZ, NIZP PZH-PIB, NFZ;*	*zadanie własne;*

	starszych		*podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ*	*zadanie powierzane w trybie konkursowym*
2.	*Przeprowadzenie Polskiego Badania Starzenia się Ludności (GAPS) - monitorowanie, przeprowadzenie analiz i przygotowanie rekomendacji związanych z oceną stanu zdrowia i jego determinant w populacji mieszkańców Polski w wieku 60+*	*2027, 2029, 2031, 2033, 2035*	*NIZP PZH-PIB na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

<u>Cel szczegółowy 4.4: Badania naukowe i analizy – zapewnienie podstaw naukowych dla działań zdrowia publicznego</u>

Działania wspierające:

Lp.	***3. Nazwa zadania***	***Okres realizacji***	***Realizator***	***Tryb realizacji***
1.	*Gromadzenie informacji o zadaniach z zakresu zdrowia publicznego w systemie ProfiBaza i sporządzanie raportów zawierających analizy ilościowe, jakościowe wraz z ewaluacją tych zadań, Przygotowanie rekomendacji w zakresie strategicznych obszarów i działań z zakresu zdrowia publicznego*	*2027–2031 (gromadzenie i sporządzanie raportów);* *2029 – Przygotowanie rekomendacji w zakresie strategicznych obszarów i rekomendowanych działań z zakresu zdrowia*	*NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*

		publicznego		
2.	*Przygotowanie raportu „Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania”*	*2028, 2030, 2032, 2034, 2036*	*NIZP PZH-PIB w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP PZH-PIB*	*zadanie powierzane w trybie wnioskowym*
3.	*Akademia Zdrowia Publicznego – zwiększenie kompetencji pracowników rządowych i samorządowych odpowiedzialnych za kreowanie polityki zdrowia publicznego*	*2029–2036*	*MZ, CMKP*	*zadanie własne*

IX. Wskaźniki i sposób monitorowania i ewaluacji NPZ

Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie i ewaluację NPZ jest MZ. Ewaluacja jest prowadzona w trakcie całego czasu realizacji NPZ. Wartości wskaźników monitorowania będą publikowane na stronie urzędu obsługującego MZ.

Monitorowanie zadań i ich efektów będzie prowadzone w oparciu o wskaźniki gromadzone w ramach systemu statystyki publicznej, systemu monitorowania rozwoju, dane dotyczące chorobowości szpitalnej, dane o przyczynach zgonu, a także informacje gromadzone przez realizatorów poszczególnych zadań przewidzianych w NPZ. Zaproponowane wskaźniki powinny być gromadzone i prezentowane w rozbiciu na wiek i płeć, w przypadku dostępności danych.

1. Wskaźniki monitorowania celu strategicznego

Lp.	**Wskaźnik**	**Źródło**	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Oczekiwana długość życia w zdrowiu (HLY) w rozbiciu na płeć, wiek	GUS, Eurostat	Wzrost oczekiwanego trwania życia w zdrowiu: mężczyźni: 64,0 lat przy urodzeniu; kobiety: 67,0 lat

			przy urodzeniu
2.	Oczekiwana długość życia w rozbiciu na wykształcenie, miejsce zamieszkania, wiek, płeć	Eurostat, NIZP PZH-PIB	Wzrost oczekiwanej długości życia do co najmniej 78,5 roku u mężczyzn i 84,5 roku u kobiet; ograniczenie różnicy długości życia wg poziomu wykształcenia w wieku 30 lat, do maks. 10 lat u mężczyzn i 7 lat u kobiet; utrzymanie niskich różnic miasto-wieś
3.	Umieralność według przyczyn w rozbiciu na miejsce zamieszkania, płeć, wiek	NIZP PZH-PIB, GUS	Spadek standaryzowanych współczynników umieralności: choroby układu krążenia o ≥15%, nowotwory złośliwe o ≥5%, choroby układu oddechowego i pokarmowego – odwrócenie trendu wzrostowego, ograniczenie nadumieralności mężczyzn oraz różnic miasto-wieś

2. Wskaźniki monitorowania poszczególnych celów operacyjnych

Cel operacyjny 1: Zdrowe wybory – wzmacnianie i tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu prozdrowotnych wyborów przez jednostki i społeczności.

Cel szczegółowy 1.1 Tytoń – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z używania tytoniu i wyrobów nikotynowych

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**

1.	Wartość DALY dla tytoniu jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla tytoniu jako czynnika ryzyka o ≥15%
2.	Współczynnik zapadalności na raka płuca	GUS/NIO-PIB	Obniżenie standaryzowanego współczynnika zapadalności na raka płuca (ASW) do ≤21,0 na 100 tys. ludności ogółem, w tym do ≤25,0 wśród mężczyzn i ≤17,0 wśród kobiet
3.	Rozpowszechnienie używania wyrobów nikotynowych, w tym ENDS, w podziale na grupy wiekowe	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Zmniejszenie rozpowszechnienia codziennego palenia tytoniu w populacji dorosłych do ≤15% oraz zahamowanie wzrostu używania e-papierosów, podgrzewanych wyrobów tytoniowych i innych wyrobów nikotynowych, szczególnie wśród młodzieży i młodych dorosłych

Cel szczegółowy 1.2 Alkohol – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z konsumpcji alkoholu

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Wartość DALY dla spożywania alkoholu jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla spożywania alkoholu jako czynnika ryzyka o ≥15%
2.	Całkowite spożycie alkoholu	GUS, KCPU	Obniżenie całkowitego spożycia alkoholu do

			poziomu ≤7,5 l 100% alkoholu na 1 mieszkańca rocznie
3.	Rozpowszechnienie spożywania alkoholu w podziale na grupy wiekowe	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Zmniejszenie rozpowszechnienia picia alkoholu przynajmniej raz w tygodniu w ciągu ostatnich 12 miesięcy do ≤10%

Cel szczegółowy 1.3 Narkotyki – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających ze stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Wartość DALY dla używania narkotyków jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla używania narkotyków jako czynnika ryzyka o ≥10%
2.	Rozpowszechnienie używania środków psychoaktywnych innych niż alkohol i nikotyna	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Zmniejszenie odsetka osób w wieku ≥15 używających jakichkolwiek środków psychoaktywnych innych niż alkohol i nikotyna w ciągu ostatnich 12 miesięcy do ≤5%

Cel szczegółowy 1.4 Uzależnienia behawioralne – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z zachowań uzależniających (hazard, uzależnienie od nowych technologii, uzależnienie i nadużywanie cyberprzestrzeni i inne)

Lp.	*Wskaźnik*	*Źródło*	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Rozpowszechnienie występowania uzależnień behawioralnych DOPRECYZOWAĆ WSKAŹNIK Z KCPU	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Obniżenie odsetka graczy wykazujących ryzyko lub problem uzależnienia od hazardu do ≤10%, odsetka osób problemowo zaangażowanych w pracę do ≤8%

Cel szczegółowy 1.5 Profilaktyka uzależnień – działania przekrojowe – zmniejszenie rozpowszechnienia zjawiska uzależnień przez działania uniwersalne, selektywne i wskazujące

Lp.	*Wskaźnik*	*Źródło*	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Wartość DALY dla tytoniu jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla tytoniu jako czynnika ryzyka o ≥15%
2.	Wartość DALY dla spożywania alkoholu jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla spożywania alkoholu jako czynnika ryzyka o ≥15%
3.	Wartość DALY dla używania narkotyków jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla używania narkotyków jako czynnika ryzyka o ≥10%
4.	Rozpowszechnienie występowania uzależnień	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Obniżenie odsetka osób dorosłych spełniających kryteria picia ryzykownego według RAPS o ≥15%; obniżenie odsetka uczniów deklarujących picie nadmierne w ostatnich 30 dniach oraz problemowe używanie marihuany o ≥15%; obniżenie odsetka uczniów deklarujących symptomy nadmiernego

			korzystania z mediów społecznościowych o ≥10%

Cel szczegółowy 1.6 Żywienie – Zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z nieprawidłowego stanu odżywienia i sposobu żywienia

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Wartość DALY dla wysokiego BMI jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla wysokiego BMI jako czynnika ryzyka o ≥10%
2.	Wartość DALY dla ryzyk żywieniowych jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla ryzyk żywieniowych jako czynnika ryzyka o ≥5%

Cel szczegółowy 1.7 Aktywność fizyczna – zwiększenie poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z niedostatecznego poziomu aktywności ruchowej

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Liczba uczestników zajęć sportowych realizowanych w ramach NPZ	Dane sprawozdawcze NPZ	Zwiększenie liczby uczestników zajęć sportowych realizowanych w ramach NPZ o ≥ 25%
2.	Poziom aktywności fizycznej	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Zwiększenie odsetka osób w wieku 15-69 lat spełniających normy WHO dotyczące aktywności fizycznej w czasie wolnym, bez uwzględniania spacerowania, do ≥35%

Cel szczegółowy 1.8 Przeciwdziałanie zakażeniom przenoszonym drogą płciową (STI) – zmniejszenie obciążeń zdrowotnych wynikających z ryzykownych zachowań seksualnych

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Zapadalność na STI i AIDS	NIZP PZH-PIB	Obniżenie współczynnika zapadalności na STI do ≤3,5 na 100 tys. ludności oraz współczynnika zapadalności na AIDS do ≤0,25 na 100 tys. ludności
2.	Zapadalność na inne, wybrane choroby przenoszone drogą płciową (kiła, rzeżączka)	NIZP PZH-PIB	Obniżenie współczynnika zapadalności na kiłę do ≤4,0 na 100 tys. ludności oraz współczynnika zapadalności na rzeżączkę do ≤2,0 na 100 tys. ludności
3.	Liczba testów w kierunku STI i innych zakażeń przenoszonych drogą płciową w ramach systemu anonimowego testowania	KCAIDS	Zwiększanie liczby osób wykonujących testy w kierunku STI i innych zakażeń przenoszonych drogą płciową wykonywanych w ramach systemu anonimowego testowania (klientów PKD, jak i osób testowanych podczas akcji profilaktycznych), w tym osiągnięcie poziomu ≥90% osób testowanych w kierunku STI, którym wykonano również test na kiłę i HCV.

Cel operacyjny 2 Zdrowe środowiska – kształtowanie warunków zamieszkania, nauki i pracy sprzyjających zdrowiu jednostek i społeczności.

Cel szczegółowy 2.1 Środowisko – zmniejszenie wpływu czynników środowiskowych na zdrowie

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Wartość DALY dla zanieczyszczenia powietrza jako czynnika ryzyka	MPZ	Obniżenie wartości DALY dla zanieczyszczenia powietrza jako czynnika ryzyka o ≥20%
2.	Liczba dni przekroczenia norm WHO dla PM2.5 i NO2 (stacje pomiarowe GIOŚ)	stacje pomiarowe GIOŚ	Ograniczenie liczby dni przekroczenia norm WHO dla PM2.5 i NO2 do ≤4 dni rocznie na stację pomiarową GIOŚ
3.	Liczba obszarów zabudowanych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu środowiskowego - korelacja z chorobami krążenia		Zmniejszenie liczby osób narażonych na szkodliwe skutki zdrowotne hałasu transportowego, w tym chorobę niedokrwienną serca związaną z hałasem drogowym, o ≥30%

Cel szczegółowy 2.2 Temperatura i zmiana klimatu – zapobieganie wzrostowi obciążeń zdrowotnych wynikających z ekspozycji na ekstremalne temperatury i skutki zmiany klimatu

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Liczba zgonów powyżej średniej sezonowej podczas zidentyfikowanych zdarzeń ekstremalnych (fale upałów, mrozów, powodzie)	NFZ	Ograniczenie liczby nadmiarowych zgonów podczas zidentyfikowanych zdarzeń ekstremalnych do poziomu ≤5% powyżej średniej sezonowe

2.	Odsetek podmiotów służb publicznych posiadających i stosujących procedury postępowania podczas zdarzeń ekstremalnych	Rządowe Centrum Bezpieczeństwa	Zwiększenie do ≥95% odsetka podmiotów służb publicznych czynnie stosujących procedury reagowania, weryfikowane przez udokumentowane cykliczne ćwiczenia kryzysowe
3.	Liczba hospitalizacji z powodu chorób klimatozależnych na 100 tys. mieszkańców	NFZ	Obniżenie współczynnika hospitalizacji z powodu chorób klimatozależnych na 100 tys. mieszkańców o ≥10%

Cel szczegółowy 2.3 Miejsce pracy – zmniejszenie rozpowszechnienia chorób zawodowych i związanych z pracą

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Rozpowszechnienie występowania chorób zawodowych	Centralny Rejestr Chorób Zawodowych	Obniżenie współczynnika zapadalności na choroby zawodowe ogółem do ≤15 przypadków na 100 000 pracujących
2.	Wskaźnik wypadkowości (liczba poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących)	GUS	Obniżenie wskaźnika wypadkowości o ≥10%
3.	Liczba osób, dla których przeprowadzono ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych	GUS	Zwiększenie do ≥425 liczby osób, dla których przeprowadzono ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych, przy jednoczesnym wzroście liczby osób, wobec których wyeliminowano lub

			ograniczono ryzyko zawodowe

Cel szczegółowy 2.4 Lekooporność drobnoustrojów (One Health) - przeciwdziałanie lekooporności

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Zużycie antybiotyków wyrażone w DDD/1000 mieszkańców/dzień (sektor medyczny) i mg/PCU (sektor weterynaryjny)	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Obniżenie zużycia antybiotyków w sektorze medycznym do ≤17,3 DDD/1000 mieszkańców/dzień oraz ograniczenie sprzedaży antybiotyków w sektorze weterynaryjnym do ≤84 mg/PCU
2.	Odsetek szczepów opornych na antybiotyki krytyczne z listy WHO AWaRe wśród priorytetowych patogenów	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Obniżenie odsetka szczepów opornych na antybiotyki krytyczne z grupy Reserve według klasyfikacji WHO AWaRe wśród priorytetowych patogenów o ≥20%

Cel operacyjny 3 Zdrowie psychiczne - tworzenie warunków sprzyjających utrzymaniu i poprawie zdrowia psychicznego na każdym etapie życia.

Cel szczegółowy 3.1 Promocja zdrowia psychicznego i profilaktyka zaburzeń psychicznych – poprawa stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa przez działania informacyjno-promocyjne i profilaktyczne

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**

1.	Stan zdrowia psychicznego populacji	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Utrzymanie odsetka osób z co najmniej jednym zaburzeniem psychicznym w ostatnich 12 miesiącach na poziomie nie wyższym niż 8%; zwiększenie odsetka osób korzystających ze świadczeń specjalistycznych kiedykolwiek w życiu w związku z problemami emocjonalnymi, nerwowymi lub zdrowiem psychicznym wśród osób z doświadczeniami tych zaburzeń do ≥25%;

Cel szczegółowy 3.2 Zapobieganie samobójstwom – zmniejszenie liczby samobójstw i prób samobójczych

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Liczba prób samobójczych	KGP	Obniżenie liczby prób samobójczych o ≥15%
2.	Liczba samobójstw	GUS, KGP	Obniżenie liczby zamachów samobójczych zakończonych zgonem o ≥15%

Cel szczegółowy 3.3 Higiena cyfrowa – ograniczenie zjawiska nadmiernego lub nieprawidłowe korzystania z technologii cyfrowych i cyberprzestrzeni

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Rozpowszechnienie problemowego korzystania z technologii cyfrowych	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Zmniejszenie rozpowszechnienia problematycznego używania internetu wśród młodzieży do ≤9%;

			zmniejszenie odsetka dorosłych użytkowników internetu zagrożonych problemowym używaniem internetu do ≤1,5% w grupie 18-34 lata
2.	Wiek rozpoczęcia korzystania z portali społecznościowych	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Obniżenie odsetka dzieci w wieku 7-12 lat aktywnie korzystających z serwisów społecznościowych lub komunikatorów przeznaczonych dla użytkowników od 13. roku życia o ≥40%

Cel szczegółowy 3.4 Zdrowie psychiczne osób starszych – poprawa stanu zdrowia psychicznego seniorów oraz wsparcie dla ich opiekunów

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej z klinicznie istotnymi objawami depresyjnymi	Z dostępnych badań epidemiologicznych	Obniżenie odsetka osób w wieku 65 lat i więcej z klinicznie istotnymi objawami depresyjnymi o ≥15%
2.	Liczba prób samobójczych w grupie wiekowej 65 lat i więcej	KGP	Obniżenie liczby prób samobójczych o ≥15%

Cel operacyjny 4 Zadania wspierające - wzmocnienie systemowych podstaw realizacji polityki zdrowia publicznego

Cel szczegółowy 4.1 Popularyzacja profilaktyki i kompetencje zdrowotne (health literacy) – podniesienie poziomu świadomości zdrowotnej społeczeństwa

Lp.	*Wskaźnik*	*Źródło*	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Poziom zgłaszalności w programach profilaktycznych	NFZ	Zwiększenie poziomu zgłaszalności w kluczowych programach profilaktycznych populacji uprawnionej co najmniej do: ≥50% w programie profilaktyki raka piersi, ≥40% w programie profilaktyki raka szyjki macicy, ≥35% w programie badań przesiewowych raka jelita grubego oraz ≥35% w programie badań przesiewowych raka płuca
2.	Odsetek osób z wystarczającym poziomem kompetencji zdrowotnych (adequate/sufficient health literacy) mierzony skalą HLS-EU-Q47 lub HLS19-Q47	NIZP PZH-PIB	Zwiększenie do ≥65% odsetka populacji dorosłej wykazującej co najmniej wystarczający (sufficient) poziom kompetencji zdrowotnych

Cel szczegółowy 4.2 Ochrona przed chorobami zakaźnymi – wzmocnienie systemowych podstaw zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych

Lp.	*Wskaźnik*	*Źródło*	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Zapadalność na wybrane choroby zakaźne, różyczka, odra, polio, krztusiec, gruźlica)	NIZP PZH-PIB	Utrzymanie zerowej zapadalności na polio, uzyskanie i utrzymanie statusu eliminacji endemicznej transmisji odry i różyczki zgodnie z kryteriami WHO; obniżenie współczynnika zapadalności na krztusiec do ≤2,5 na 100 tys. ludności oraz obniżenie współczynnika zapadalności na gruźlicę do <6,0 na 100 tys. ludności

2.	Poziom wyszczepialności dzieci i młodzieży w ramach szczepień obowiązkowych w poszczególnych grupach wieku	NIZP PZH-PIB, GIS	Osiągnięcie i utrzymanie poziomu wyszczepialności ≥95% dla szczepień obowiązkowych dzieci i młodzieży w poszczególnych grupach wieku

Cel szczegółowy 4.3 Wyzwania demograficzne – dostosowanie działań zdrowia publicznego do zmian demograficznych

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Samoocena stanu zdrowia (Self-perceived health) osób w wieku co najmniej 60 lat (dla osób w wieku 60-74 i 75+) według miejsca zamieszkania, płci	GUS na podstawie Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC)	Wzrost odsetka osób oceniających swój stan zdrowia jako dobry lub bardzo dobry do ≥40% w grupie 60–74 lata oraz ≥22% w grupie 75+
2.	Oczekiwana dalsza długość życia osób w wieku 65 lat oraz oczekiwana dalsza długość życia w zdrowiu osób w wieku 65 lat	GUS	Wzrost oczekiwanej dalszej długości życia w wieku 65 lat: mężczyźni: 18,0 lat, kobiety: 21,0 lat; wzrost oczekiwanej dalszej długości życia w zdrowiu w wieku 65 lat: mężczyźni: 10,0 lat; kobiety: 10,5 roku;

Cel szczegółowy 4.4 Badania naukowe i analizy – zapewnienie podstaw naukowych dla działań zdrowia publicznego

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**

1.	Liczba zrealizowanych lub podjętych zadań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2026-2030 w danym roku	MZ, NIZP PZH-PIB	Realizacja lub podjęcie realizacji ≥95% zadań zaplanowanych na dany rok
2.	Liczba działań profilaktycznych zrealizowanych lub podjętych w danym roku, sprawozdanych do systemu ProfiBaza	NIZP PZH-PIB	Osiągnięcie i utrzymanie poziomu sprawozdawczości jednostek samorządu terytorialnego w systemie ProfiBaza na poziomie ≥95%

3. Wskaźniki ewaluacji NPZ

Lp.	***Wskaźnik***	***Źródło***	**Planowany efekt do 2036 roku**
1.	Liczba zrealizowanych lub podjętych zadań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2027-2036 w danym roku	MZ, NIZP PZH-PIB	Realizacja lub podjęcie realizacji ≥95% zadań zaplanowanych na dany rok
2.	Liczba działań profilaktycznych zrealizowanych lub podjętych w danym roku, sprawozdanych do systemu ProfiBaza	NIZP PZH-PIB	Osiągnięcie i utrzymanie poziomu sprawozdawczości jednostek samorządu terytorialnego w systemie ProfiBaza na poziomie ≥95%
3.	Liczba NGOs zaangażowanych w realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego	MZ, NIZP PZH-PIB	Zwiększenie odsetka działań z zakresu zdrowia publicznego sprawozdawanych przez JST, współfinansowanych przez fundacje lub stowarzyszenia, do ≥30% działań współfinansowanych